

Тернопільська обласна військова адміністрація
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної
військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія ім. Тараса Шевченка
Кафедра іноземних мов і методик їх навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із навчально-педагогічної роботи

М.Б. Боднар М.Б. Боднар

«31» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА АНГЛІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 014.02 Середня освіта (Польська мова і література)

освітньо-професійна програма Середня освіта (Мова і література) (польська)

Кременець – 2023 рік

Чик Д.Ч. Робоча навчальна програма з ОК «Сучасна англійська література» [для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 014.02 Середня освіта (Польська мова і література) за освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Середня освіта (Мова і література) (польська)»]. Кременець, 2023 р. 11 с.

Розробник: Чик Д.Ч., доктор філологічних наук, професор.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх навчання.
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 року.

Завідувач кафедри

Кучер В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова навчальна дисципліна	
	Спеціальність 014.02 Середня освіта (Польська мова і література)		
Модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Мова і література (польська))»	Курс	
Змістових модулів – 5		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Лекції	
		34 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	
66 год.	106 год.		
Вид контролю:		залік	залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 45 % до 55 %;
для заочної форми навчання – 8 % до 92 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Сучасна англійська література» є формування у студентів ґрунтовних теоретичних знань з сучасних тенденцій в англійській літературі; ознайомлення студентів з найбільш вагомими «канонічними» текстами, а також роботами літературних критиків і дослідженнями зарубіжних і українських літературознавців; формування навичок сучасного літературно-критичного аналізу та літературознавчих досліджень, умінь використовувати їх у майбутній діяльності вчителя-філолога.

Навчальна дисципліна є однією з вибірових дисциплін циклу професійної підготовки, яка викладається в II семестрі 3 курсу в обсязі 4-х кредитів (за ECTS).

Вивчення курсу спрямоване на формування у студентів наступних **професійних компетентностей**:

Інтегральна компетентність. Забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час навчання польської мови, що передбачає застосування певних теорій і методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти; наявність *soft skills*, які дозволяють дотримуватися правил академічної доброчесності, бути успішними, комунікативними, відповідальними, працювати на управлінських посадах і в команді, вміння вирішувати конфліктні ситуації, управляти власним часом і дотримуватися реченців, здатність переносити набуті навички на сферу професійної діяльності та застосовувати їх у позапрофесійному контексті.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність навчатися та самонавчатися, продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

ЗК3. Здатність до усного та письмового спілкування українською мовою з професійних питань.

ЗК5. Здатність застосовувати знання на практиці.

ЗК6. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

ЗК7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК10. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК11. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК14. Орієнтування у літературному процесі (від давнини до сучасності), вміння використовувати здобутки польського письменства для формування культурного кругозору учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

Програмні результати навчання

РН5. Володіти різними видами аналізу художнього твору (у т.ч. елементами прагматичного аналізу художнього дискурсу), визначати жанрово-стильову своєрідність тексту, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, екстралінгвальним та культурно-національним контекстом, значення для національної та світової культури.

Після завершення курсу студент повинен:

- Вміти аналізувати художній твір на матеріалі сучасної англійської літератури, узагальнювати сучасні літературні факти, явища, визначати між ними подібності.

- Володіти творчо-критичним мисленням, демонструвати здатність творчо використовувати різні літературознавчі теорії й досвід (вітчизняний і закордонний) у процесі вирішення професійних завдань.

- Вміти працювати з теоретичними та науково-методичними літературознавчими джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

- Демонструвати здатність до забезпечення діалогу культур у процесі вивчення літератури та до створення умов для міжкультурної комунікації, визначати власну соціокультурну позицію

в полікультурному суспільстві.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Англійська література у XX ст. і до тепер: огляд

Тема 1. Поступ англійської літератури в XX ст. Шляхи розвитку англомовних літератур у 2-й половині XX ст.

Тема 2. Постмодернізм у літературі XX та початку XXI ст.

Змістовий модуль 2. Футурологія в сучасній англійській літературі

Тема 3. Антиутопія в американській літературі. «451° за Фаренгейтом» Р. Бредбері.

Тема 4. Соціальна фантастика в британській літературі: роман «Механічний апельсин» Е. Берджеса.

Тема 5. Кіберпанк в американській літературі: роман «Чи мріють андроїди про електричних овець?» Ф. К. Діка.

Змістовий модуль 3. «Король жаху»: творчість С. Кінга.

Тема 6. Жанр горуру в американській літературі: роман «Керрі» С. Кінга.

Тема 7. Жанр оповідання у творчості С. Кінга.

Змістовий модуль 4. Постколоніальна інклюзивна проблематика в сучасній англійській літературі.

Тема 8. Канадська ідентичність і специфіка сучасної канадської літератури.

Тема 9. Жанр історіографічної метафікції в сучасній канадській літературі: роман «Англійський пацієнт» М. Ондатже.

Змістовий модуль 5. Гендер та інклюзія в сучасній англійській літературі.

Тема 10. Жанр дистопії в англійській літературі. Роман «Оповідь служниці» М. Етвуд.

Тема 11. Модифікації детективних жанрів на початку XXI ст. «Загадковий нічний інцидент із собакою» М. Геддона.

Модуль 2. ІНДЗ

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1.													
Змістовий модуль 1. Англійська література у XX ст. і до тепер: огляд													
Тема 1. Поступ англійської літератури в XX ст. Шляхи розвитку англомовних літератур у 2-й половині XX ст.	10	4	2			4	10	2					8
Тема 2. Постмодернізм у літературі XX та початку XXI ст.	10	4	2			4	10						10

Разом за змістовим модулем 1	24	8	4			8	20	2				18
Змістовий модуль 2. Фугурологія в сучасній англійській літературі												
Тема 3. Антиутопія в американській літературі. «451° за Фаренгейтом» Р. Бредбері.	10	4	2			4	10	2				8
Тема 4. Соціальна фантастика в британській літературі: роман «Механічний апельсин» Е. Берджеса.	10	4	2			4	10					10
Тема 5. Кіберпанк в американській літературі: роман «Чи мріють андроїди про електричних овець?» Ф. К. Діка.	10	4	2			4	10	2				8
Разом за змістовим модулем 2	30	12	6			12	30	2	2			26
Змістовий модуль 3. «Король жаху»: творчість С. Кінга												
Тема 6. Жанр готичного в американській літературі: роман «Керрі» С. Кінга.	10	4	2			4	10	2				8
Тема 7. Жанр оповідання у творчості С. Кінга.	10	2	2			6	10					10
Разом за змістовим модулем 3	20	6	4			10	20	2				18
Змістовий модуль 4. Постколоніальна проблематика в сучасній англійській літературі												
Тема 8. Канадська ідентичність і специфіка сучасної канадської літератури.	6	2				4	10	2				8
Тема 9. Жанр історіографічної метафікції в сучасній канадській літературі: роман «Англійський пацієнт» М. Ондатже.	14	2	2			10	10					10
Разом за змістовим модулем 4	20	4	2			14	20	2				18
Змістовий модуль 5. Гендер та інклюзія в сучасній англійській літературі												
Тема 10. Жанр дистопії в англійській літературі. Роман «Оповідь служниці» М. Етвуд.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 11. Модифікації	10	2	2			6	10	2				8

детективних жанрів на початку ХХІ ст. «Загадковий нічний інцидент із собакою» М. Геддона.												
Разом за змістовим модулем 5	20	4	4			12	20	2	2			16
Модуль 2. Індивідуальне науково-дослідне завдання												
	10					10	10					10
Усього годин	120	34	20			66	120	10	4			106

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поступ англійської літератури в ХХ ст.	2
2	Постмодернізм у літературі ХХ та початку ХХІ ст.	2
3	Цензура, свобода слова та роль книг у суспільстві майбутнього за романом «451° за Фаренгейтом» Р. Бредбері.	2
4	Свобода волі, насильство та мораль у романі «Механічний апельсин» Е. Берджеса.	2
5	Людяність vs. ШІ: деконструкція гуманності в романі «Чи мріють андроїди про електричних овець?» Ф. К. Діка.	2
6	Булінг, релігійний фанатизм і сила гніву: аналіз суспільних і психологічних мотивів у романі С. Кінга «Керрі».	2
7	С. Кінг як майстер короткої форми: тематика, психологія та стиль оповідань.	2
8	Пам'ять, ідентичність та руйнівна сила любові у романі М. Ондатже «Англійський пацієнт».	2
9	Влада, гендер і контроль у романі М. Етвуд «Оповідь служниці».	2
10	Аутизм, правда і сприйняття реальності у романі М. Геддона «Загадковий нічний інцидент із собакою».	2
	Разом	20

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювати літературу за темою «Поступ англійської літератури в ХХ ст.»	4
2	Опрацювати літературу за темою «Постмодернізм у літературі ХХ та початку ХХІ ст.»	4
3	Прочитати та проаналізувати роман «451° за Фаренгейтом» Р. Бредбері.	4
4	Прочитати та проаналізувати роман «Механічний апельсин» Е. Берджеса.	4
5	Прочитати та проаналізувати роман «Чи мріють андроїди про електричних овець?» Ф. К. Діка.	4
6	Прочитати та проаналізувати роман С. Кінга «Керрі».	4
7	Прочитати та проаналізувати 3 оповідання С. Кінга (за вибором).	6
8	Опрацювати літературу за темою «Канадська ідентичність і	4

	специфіка сучасної канадської літератури».	
9	Прочитати та проаналізувати роман М. Ондатже «Англійський пацієнт».	10
10	Прочитати та проаналізувати роман «Оповідь служниці» М. Етвуд.	6
11	Прочитати та проаналізувати роман М. Геддона «Загадковий нічний інцидент із собакою».	6
12	ІНДЗ.	10
	Разом	66

7. Індивідуальні завдання

Підготуйте аналіз великого епічного твору сучасної англійської літератури (за останні 10 років) за схемою:

1. Назва художнього твору, автор (-и), рік створення, специфіка епохи, в якому було написано твір.
2. Рід та жанр, доведіть доцільність визначення. Літературний напрям / течія / школа.
3. Тема, тип теми за предметом зображення; мотиви, лейтмотив.
4. Проблематика твору. Основна ідея твору.
5. Пафос (тип: героїчний, трагічний і т.д.).
6. Фабула і сюжет твору, спосіб побудови сюжету.
7. Конфлікт. Тип конфлікту згідно сфери виникнення.
8. Специфіка композиції (співвіднесеність сюжету і фабули, наявність позасюжетних елементів).
9. Специфіка хронотопу.
10. Мова художнього твору. Виписати та охарактеризувати специфіку нарації, стилістичні прийоми (тропи), лексичні ресурси (жаргонізми, діалектизми, професіоналізми тощо), синтаксичні фігури; визначити їхні функції у творі.

8. Методи навчання

Провідна форма навчання – лекція. За характером логіки пізнання впроваджуються аналітичний, індуктивний та дедуктивний методи. Супровідні методи – семінарські заняття. За рівнем самостійної розумової діяльності – проблемний виклад та частково-пошуковий метод.

9. Методи контролю

Підсумковий контроль. Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачений залік.

Поточний контроль. Для поточного контролю використовуються результати семінарських занять, ІНДЗ та самостійної роботи.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Результати практичних занять та самостійної роботи						Сума
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	ІНДЗ	
10	20	10	10	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Методичні розробки, конспект лекцій і список літератури.

12. Рекомендована література**Основна література**

1. Теорія та критика сучасної англomовної літератури та кіно : навч.-метод. посіб. Уклад.: Л.С. Добровольська, Т.П. Мироненко. Миколаїв : Г.В.Румянцева, 2023. 178 с.
2. A Companion to the British and Irish Novel 1945–2000 / [ed. Brian W. Shaffer]. Blackwell Publishing, 2007. 608 p.
3. Alexander M. A History of English Literature. Palgrave Macmillan Date, 2007. 386 p.
4. Boxall P. Twenty-First-Century Fiction: A Critical Introduction. Cambridge, 2013. 278 p
5. Bradford R. The Novel Now: Contemporary British Fiction. Oxford: Blackwell, 2007. 259 p.
6. Damrosch D. How to Read World Literature. 2nd ed. Wiley-Blackwell, 2017. 140 p.
7. Gray R. A History of American Literature. Wiley-Blackwell, 2011. 928 p.
8. Huntington F. R. A History of English Literature. 2008. 344 p.
9. Matz Jesse. The Modern Novel: a Short Introduction. Blackwell Publishing: MA, USA, 2004. 202 p.
10. Paul H. The Myths That Made America: An Introduction to American Studies. Transcript Verlag, 2014. 456 p.
11. The Cambridge History of American Literature / ed. S. Bercovitch. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. 813 p.
12. The Contemporary American Novel in Context / ed. by Dix A., Jarvis B., Jenner P. Continuum International Publishing Group, 2011. 192 p.
13. The Oxford Companion to English Literature. Ed. Margaret Drabble. Oxford: Oxford University Press, 1996. 720 p.
14. The Routledge Companion to World Literature and World History. Hawas M. (ed.). Routledge, 2018. 376 p.
15. The Wordsworth Companion to Literature in English. Ed. by Ian Ousby. Wordsworth Reference, 1998. 1036 p.
16. VanSpackeren K. Outline of American Literature. Rev. ed. The U.S. Department of State, 2006. 180 p.
17. Widdowson P. The Palgrave Guide to English Literature and its Contexts: 1500-2000. Palgrave Macmillan, 2004, 320 p.

Додаткова література

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія. Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків. К. : Смолоскип, 2008. 360 с. (Серія «Пролегомени»).
2. Бернадська Н. Постмодернізм і пам'ять жанру. *Філологічні семінари*. 2015. Вип. 18. С. 12-18. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fils_2015_18_4.
3. Варнацька Г. О. Механічний універсум Ентоні Берджеса (за романом «Механічний апельсин»). *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки*. 2014. № 2. С. 32-40. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_fi_2014_2_6.
4. Голуб Ю. І., Батиченко А. О. Засоби створення жанрової своєрідності роману Рея Бредбері «451 градус за Фаренгейтом». *Нова філологія*. 2019. № 76. С. 39-43. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil_2019_76_8.
5. Дмитренко В. І. Реалії 2020 року через призму рецепції роману Р. Бредбері «451° за Фаренгейтом». *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки*. 2020. № 3. С. 157-163. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vluf_2020_3_21.
6. Задорожна О. Постмодернізм як культурне та літературне явище кінця ХХ – початку ХХІ століть. Теоретичні засади постмодернізму. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство, мовознавство, фольклористика*. 2012. Вип. 23. С. 10-12. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_LMF_2012_23_5
7. Кісіль А. М. Антиутопічний хронотоп у романі «Механічний апельсин» Ентоні Берджеса. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 9(2). С. 154-157. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2019_9\(2\)_31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2019_9(2)_31).
8. Купчишина Ю. А. Наративні особливості художньої прози Р. Бредбері. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки : Філологічні науки. Мовознавство*. 2012. № 24. С. 76-80. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvnuflm_2012_24_20.
9. Кушнірова Т. В. Англійська література в культурологічному вимірі (модерний і постмодерний аспект) : навч.-метод. посібник. Полтава, 2017. 107 с.
10. Любарець Н. Шлях від антигуманізму до постгуманізму в романі Ентоні Берджеса «Механічний апельсин». *Сучасні літературознавчі студії*. 2013. Вип. 10. С. 212-220. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/SIs_2013_10_23.
11. Нич Р. Світ тексту : постструктуралізм і літературознавство. [Пер. з польськ. О. Галета]. Львів : Літопис, 2007. 316 с.
12. Постколоніалізм. Генерації. Культура / За ред. Тамари Гундорової та Агнешки Матусяк. Київ : Лаурис, 2015. 336 с. (Серія «Теоретичні ревізії», вип. 4).
13. Пухнер М. Писаний світ. Як література формує світ. Київ : Темпора, 2022. 460 с.
14. Райхерт К. «Критична теорія» Рея Бредбері в романі «451 градус за Фаренгейтом». *Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії*. 2020. Вип. 29. С. 139-146. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlu_fps_2020_29_21.
15. Станіслав О. В. Постмодернізм як лінгвокультурологічний феномен європейського суспільства кінця ХХ століття. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2018. Вип. 32(3). С. 126-128. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2018_32\(3\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2018_32(3)_36).
16. Хороз А. В. Проблема символічного параметру як розділова грань між текстовим світом утопії та антиутопії у романах Дж. Оруелла й Е. Берджеса. *Горизонти освіти*. 2013. № 3. С. 216-222. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gorosv_2013_3_38.
17. Чайка О. М. Проблема маніпулювання свідомістю людини в антиутопії Е. Берджеса: культурно-літературний дискурс. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Філологічна*. 2010. Вип. 15. С. 293-296. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2010_15_49.

13. Інформаційні ресурси

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського

<http://www.nbuv.gov.ua>

Пошук у електронному фонді НБУ – <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html>

Наукова періодика України (журнали та збірники наукових праць) –

<http://www.nbuv.gov.ua/portal/>

Бібліотека сайту «Український центр»

<http://www.ukrcenter.com/>

«Сховище журналів» (архів наукових журналів)

<http://www.jstor.org>

Повнотекстові варіанти статей у журналах англійською, німецькою та французькою мовами, що видавалися з XVII ст. до теперішнього часу, можливість пошуку за ключовими словами.

Е-бібліотека «Чтиво»

<http://chtyvo.org.ua/>

Культурно-видавничий проект «Читомо»

<http://www.chytomo.com/>

Сайт літературних новин «Буквоїд»

<http://bukvoid.com.ua/>